Programmabegroting 2023
en meerjarenraming 2024-2026

Datum: 07-04-2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
1. Inleiding 2
1.1. Voorwoord 2
1.2. Kerngegevens 2
1.3. Bestuur 4
1.4. Leeswijzer 5
1.5. Beleidsindicatoren bestuur en organisatie 6
Beleidsbegroting 7
2. Programmaplan 7
2.1. Programma Waarderen 7
2.2. Programma Heffen 9
2.3. Programma Innen 11
2.4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en overhead 13
2.5. Overzicht overhead 16
3. Paragrafen 18
3.1. Algemeen 18
3.2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 18
3.3. Paragraaf financiering 19
3.4. Paragraaf bedrijfsvoering 20
4. Financiële begroting 22
4.1. Overzicht van baten en lasten 22
4.2. Overzicht van incidentele baten en lasten 22
4.3. Uitgangspunten begroting 2023-2026 22
4.4. Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves 24
4.5. EMU-saldo 24
4.6. De uiteenzetting van de financiële positie 26
4.7. Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld 28
5. Overzicht bijdragen deelnemende organisaties 29
6. Besluit 32

1. Inleiding

1.1. Voorwoord

Voor u ligt de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024 t/m 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Sabewa Zeeland. Deze programmabegroting is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Als kader voor deze begroting en meerjarenraming heeft gediend de door de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten (VZG) vastgestelde richtlijn voor de jaar 2023 (+2,7%) en de structurele kostenontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2022.

In hoofdstuk 4.3 Uitgangspunten begroting 2023-2026 en hoofdstuk 4.6 De uiteenzetting van de financiële positie wordt een en ander verder toegelicht omtrent de kostenontwikkelingen.

1.2. Kerngegevens

Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland zijn:
Gemeente Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Reimerswaal, Sluis, Terneuzen, Tholen en het Waterschap Scheldestromen.

Eenheden per organisatie

Onderstaande tabel geeft de gegevens weer zoals bij de begroting is gehanteerd voor de verdeling van de lasten per programma. De rekening is volgens deze begrotingsmethodiek ook uitgangspunt.

Stuurgegevens ten behoeve van begroting 2023:

Organisaties	Borsele	Goes	Kapelle	Tholen	R'waal	Hulst	Sluis	Terneuzen	Waterschap	Totaal
Aantal Inwoners	22.818	38.594	12.882	26.085	22.896	27.569	23.168	54.463		
Objecten										
Woningen	10.341	19.723	5.908	12.226	9.375	13.750	19.257	29.005		
Niet woningen	872	1.928	468	1.058	1.060	1.047	1.886	2.290		
Niet woningen > 5 mln	26	27	9	6	2	4	2	46		
Agrarisch	458	174	131	373	357	368	526	458		
(Bouw-) terrein	370	321	78	319	87	181	198	179		
Sluimerende objecten	116	460	53	98	91	169	324	346		
onbekend										
Totaal	**12.183**	**22.778**	**6.683**	**14.090**	**11.111**	**15.519**	**22.193**	**32.324**	**0**	**136.881**
Aanslagregels										
OZB eig.woning	10.664	20.020	5.997	12.424	9.484	13.850	19.390	29.159		
OZB niet eig.woning	1.501	2.203	607	1.502	1.475	1.471	2.484	2.806		
OZB gebr nieuwe woning	1.388	2.034	592	1.402	1.444	1.319	2.289	2.499		
Afvalstoffenheffing	10.350	19.041	5.693	12.043	9.458	14.578	15.159	27.804		
Afvalstoffen dif.tar.		19.041	5.693							
Korting afval scheiden										
Reinigingsrechten	295									
Rioolheffing eigenaar	10.221	19.814		11.404	19.895			30.709		
Rioolheffing gebruiker	10.425	20.703	6.056	11.526		14.493	17.946			
Hondenbelasting	2.070	0	1.031	2.145		2.862	2.105	4.109		
Toeristenbelasting		98	47		27		778	59		
Forensenbelasting	211	212	105	319	27	184	3.214	207		
Reclamebelasting		321					133			
Havengeld/Liggeld					527					
Precario	1	154					462			
Biz								175		
Precario compensatie	10.962									
gebruikers (zj, vh, io)									366.187	
Bedrijven									16.251	
Eigenaren									351.567	
Retributies										
Totaal	**58.088**	**103.641**	**25.821**	**52.765**	**42.337**	**48.757**	**63.960**	**97.527**	**734.005**	**1.226.901**

Exploitatiebudet: € 2.791.562,-
Personeelslasten: € 3.498.165,-

Aantal formatie-eenheden: 47,66 fte.

De kosten worden als volgt over de deelnemers verdeeld:
Programma Waarderen: op basis van het aantal objecten.
Programma Heffen: op basis van het aantal aanslagregels.*
Programma Innen: op basis van het aantal aanslagregels.

*Specifieke controlekosten voor bepaalde belastingen/heffingen worden verdeeld over de betreffende deelnemers.

1.3. Bestuur

Aan het hoofd van Sabewa Zeeland staat een algemeen bestuur, bestaande uit zoveel leden als er deelnemers zijn, waaronder de voorzitter.
Het dagelijks bestuur van het waterschap en elk van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijst uit zijn midden één lid aan en voor elk aangewezen lid een plaatsvervanger aan die dat lid bij verhindering vervangt.

Algemeen bestuur:

Gemeente Borsele:	dhr. A.P. Witkam
Gemeente Goes:	dhr. C. Pille
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman
Gemeente Reimerswaal:	dhr. D.A. Verburg
Gemeente Sluis:	dhr. J. Werkman
Gemeente Terneuzen:	dhr. drs. F. O. van Hulle
Gemeente Tholen:	dhr. drs. P.W.J. Hoek
Waterschap Scheldestromen:	dhr. ing. D.K.E. Steijaert

Dagelijks Bestuur:
Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, waaronder een voorzitter. De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt:

a. één lid namens het waterschap;
b. twee leden namens de gemeenten.

De voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur worden door en uit het midden van het algemeen bestuur gekozen.

Leden:

Gemeente Kapelle:	dhr. J.H. Herselman (voorzitter)
Gemeente Hulst:	dhr. A.A.V. Totté
Waterschap Scheldestromen:	dhr. ing. D.K.E. Steijaert

Adresgegevens:
Sabewa Zeeland
Bezoekadres : Kennedylaan 1
Postbus 1155
4538 AE Terneuzen

Telefoon: 088-99 95 800
E-mail: info@sabewazeeland.nl
Website: www.sabewazeeland.nl

1.4. Leeswijzer

De begroting is opgebouwd op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaat uit de beleidsbegroting en de financiële begroting.

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Het programmaplan bevat de te realiseren programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Het programmaplan bevat per programma:

- De doelstelling van het programma
- Het bestaande beleid
- De trends en knelpunten
- Wat willen we bereiken
- Wat gaan we daarvoor doen
- Wat mag het kosten (incl. meerjarenraming)

Aan bovenstaande zou met ingang van 2018 ook de 4e W (Welke verbonden partijen schakelen we daarvoor in) toegevoegd moeten worden. Aangezien Sabewa Zeeland geen verbonden partijen heeft is dit verder niet opgenomen.

Op basis van de programma's stelt het algemeen bestuur de uitvoeringswijze vast. Door het vaststellen van het programmaplan, als onderdeel van de begroting, verleent het algemeen bestuur autorisatie tot het verkrijgen van baten en het maken van kosten. In de programma's zijn de baten en lasten opgenomen, waaronder die van de bedrijfsvoering en de dienstverlenende organisaties (gemeente Terneuzen en het waterschap Scheldestromen). Een specificatie hiervan is opgenomen in hoofdstuk 3 Bedrijfsvoering.

In het tweede deel van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering

De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor Sabewa Zeeland.

De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het overzicht van baten en lasten en toelichting;
- De uiteenzetting van de financiële positie en toelichting.

Op basis van de BBV wordt de overhead en de post onvoorzien in een afzonderlijk overzicht gepresenteerd. De toerekening van de overhead en het onvoorzien aan de programma's vindt op delfde wijze plaats zoals in voorgaande jaren. In hoofdstuk 1.5 zijn de voorgeschreven uniforme beleidsindicatoren opgenomen met betrekking tot taakveld bestuur en ondersteuning. Voor het overige zijn geen uniforme beleidsindicatoren van toepassing voor Sabewa Zeeland.

1.5. Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

De effecten van het beleid dienen toegelicht te worden door middel van een vaste set van beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder dashboard „besluit Begroting en Verantwoording“. Een aantal van deze indicatoren dient echter uit de eigen gegevens of de eigen begroting of jaarrekening berekend te worden. Aangezien Sabewa Zeeland geen programma bestuur en organisatie heeft, zijn deze in dit hoofdstuk opgenomen

Nr	Naam indicator	Eenheid	W2021	B2022	B2023
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,12	0,12	0,13
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,13	0,12	0,13
3	Apparaatskosten	kosten per inwoner	€ 10,14	€ 11,49	€ 10,48
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	13,23%	9,08%	3,80%
		Totale kosten inhuur externen	€ 328.482	€ 295.870	€ 127.968
5	Overhead	Kosten als % van totale lasten	16,91%	16,13%	17,83%

1. Formatie

Definitie: het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.

2. Bezetting

Definitie: het werkelijk aantal fte dat werkzaam is.

3. Apparaatskosten

Definitie: apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van het personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken.
Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

4. Externe inhuur

Definitie: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.

5. Overhead

Definitie: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerker in het primaire proces.

Beleidsbegroting

2. Programmaplan

2.1. Programma Waarderen

Doelstelling
Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.

Bestaand beleid
Wet waardering onroerende zaken en Waarderingsinstructie.

Trends en knelpunten
In 2022 zijn alle woningen op basis van gebruiksoppervlakte gewaardeerd. De komende jaren worden de basisgegevens en taxatiemodellen verder geoptimaliseerd. Met alle belanghebbenden zijn afspraken gemaakt hoe de beheerfase vormgegeven kan worden waarbij het uitgangspunt is dat iedere belanghebbende verantwoordelijk voor de eigen basisgegevens is.

Wat willen we bereiken in 2023-2026
Uitvoering van de reguliere processen binnen de Wet WOZ binnen de normen en criteria van de Waarderingskamer. Door de interne beheersing van deze processen willen we op de beoordeling van de Waarderingskamer vier sterren (uitstekend) behalen en behouden om zo verder te groeien naar vijf sterren.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023
De uitvoering van de permanente marktanalyse gaan we met eigen capaciteit maandelijks procesmatig volledig verwerken en analyseren. De jaarlijkse herwaardering en afhandeling van bezwaarschriften voeren we conform de tijdslijn van de Waarderingskamer uit. We dragen zorg voor een tijdige verwerking van de mutaties uit de diverse basisadministraties en een correcte objectafbakening. Daarnaast is het proces rondom waarderen op gebruiksoppervlakte geheel in control en zorgen we dat we aangesloten zijn op alle basisregistraties.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023-2026
Uitvoering van de reguliere processen binnen de Wet WOZ binnen de normen en criteria van de Waarderingskamer. Verder ontwikkelen van de kwaliteit van taxeren op gebruiksoppervlakte. Zo nodig anticiperen op wettelijke ontwikkelingen omtrent de Wet WOZ en jurisprudentie in het kader van de waardebepaling.

Wat mag het kosten

Lasten en baten:

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 2.582.013	€ 2.391.631	€ 2.334.847	€ 2.334.847	€ 2.334.847	€ 2.334.847
Baten	€ -	€ -	€ -			
Saldo van baten en lasten	€ -2.582.013	€ -2.391.631	€ -2.334.847	€ -2.334.847	€ -2.334.847	€ -2.334.847
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -			
Onttrekking aan reserves	€ -	€ 49.220	€ -			
Gerealiseerd resultaat	€ -2.582.013	€ -2.342.411	€ -2.334.847	€ -2.334.847	€ -2.334.847	€ -2.334.847

Toelichting

In de begroting 2022 was incidenteel € 100.000,- opgenomen voor extra inzet ten behoeve van de beoordeling door de Waarderingskamer. In de begroting 2023 is hiervoor geen bedrag opgenomen omdat de werkzaamheden binnen de toegestane formatie kunnen worden uitgevoerd. De verwachting is dat de proceskostenvergoedingen stijgen gezien de landelijke trend; deze zijn daarom met plus minus € 30.000,- hoger bijgesteld naar € 330.000,-.

Specificatie taakvelden 2023:

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.61 OZB Woningen	€ 2.054.665		€ -2.054.665
0.62 OZB niet woningen	€ 280.182		€ -280.182
0.11 Mutatie reserves	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 2.334.847	€ -	€ -2.334.847

Prestaties(indicatoren)	Realisatie 2021	Norm 2022	Norm 2023
Het binnen de wettelijke termijn (28-02) afgeven van een WOZ-beschikking	95%	95%	95%
Bezwaar en beroepsafschriften afwikkelen binnen de gestelde wettelijke termijn (31-12)	97%	100%	100%

2.2. Programma Heffen

Doelstelling

Op basis van de door de deelnemers vastgestelde belastingverordeningen uitvoering geven aan de belastingheffing.

Bestaand beleid

Binnen de wettelijke mogelijkheden zoals de Gemeente- en Waterschapswet, Algemene wet inzake rijksbelastingen en diverse beleidsregels zorgdragen voor een tijdige verzending van de aanslagen. De verzending van de belastingaanslagen 2023 gebeurt binnen de wettelijke data, zoveel mogelijk verspreid binnen deze termijn om pieken af te vlakken.

Trends en knelpunten

Sabewa Zeeland is aangesloten op de basisregistraties en borgt zo de juistheid van de gegevens. Gegevens worden verwerkt in de belastingapplicatie. Dit proces wordt steeds verder ontwikkeld, zodat de basis van de gegevens steeds verder wordt geoptimaliseerd waar dat kan. Doel is om de gegevens geautomatiseerd en digitaal te verwerken, zodat efficiëntie en veiligheid worden geborgd.

Wat willen we bereiken in 2023-2026

De processen worden nog efficiënter ingericht zodat de gestelde KPI's gehaald worden. Dit uit zich in een correcte aanslag voor de burger en goede rapportage voor de deelnemers van Sabewa Zeeland. Waar het kan, wordt gestreefd naar uniformiteit in de belastingverordeningen van de deelnemende gemeenten en Waterschap. Sabewa Zeeland kan deelnemers adviseren over een efficiënte inrichting van belastingverordeningen en heffingsgrondslagen. Bezwaren worden binnen de gestelde termijn afgehandeld en de applicatie ondersteunt dit proces optimaal.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023

In 2023 worden de belastingen voor bedrijven geïntegreerd in onze basis belastingapplicatie. Tevens beschikken we over managementrapportages die volledig aansluiten bij de vraag.
Om piekmomenten binnen het proces heffen goed op te vangen is er een flexibele inzetbaarheid van medewerkers. Hierdoor worden de gestelde responstijden gehaald en de burgers vriendelijke en correct te woord gestaan.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023-2016

Een zo hoog mogelijke kwaliteit leveren tegen een zo laag mogelijke kostprijs met oog voor de continuïteit van het belastingproces met een dienstverlenende houding naar burgers, bedrijven en deelnemende partijen. Anticiperen op ontwikkelingen op belastinggebied en wetgeving

Wat mag het kosten

Lasten en baten

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 1.360.908	1.494.099	€ 1.478.220	€ 1.478.220	€ 1.478.220	€ 1.478.220
Baten	€ -	€ -	€ -			
Saldo van baten en lasten	€ -1.360.908	€ -1.494.099	€ -1.478.220	€ -1.478.220	€ -1.478.220	€ -1.478.220
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -			
Onttrekking aan reserves	€ -	€ 25.013	€ -			
Gerealiseerd resultaat	€ -1.360.908	€ -1.469.086	€ -1.478.220	€ -1.478.220	€ -1.478.220	€ -1.478.220

Toelichting

De in de begroting 2022 opgenomen kosten voor controle hondenbelasting van € 16.000,- zijn niet meer opgenomen in de begroting 2023. De kosten voor controlewerkzaamheden blijken de laatste jaren lager uit te vallen en zijn daarom in de begroting 2023 met € 10.000,- verlaagd.

Specificatie taakvelden 2023

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.61 OZB Woningen	€ 140.488	€ -	€ -140.488
0.62 OZB niet woningen	€ 36.906	€ -	€ -36.906
0.64 Belastingen overig	€ 915.612	€ -	€ -915.612
2.3 Recreatieve Havens	€ 467	€ -	€ -467
2.4 Economische Havens	€ 173	€ -	€ -173
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 214	€ -	€ -214
3.4 Economische promotie	€ 39.877	€ -	€ -39.877
7.2 Riolering	€ 204.184	€ -	€ -204.184
7.3 Afval	€ 140.299	€ -	€ -140.299
0.11 Mutatie reserves	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 1.478.220	€ -	€ -1.478.220

Prestaties(indicatoren)	Realisatie 2021	Norm 2022	Norm 2023
Aanslagen juist, volledig en tijdig opleggen	99%	100%	100%
Verzoek, bezwaar en beroepsafschriften afwikkelen binnen de gestelde wettelijke termijn	95%	100%	100%

2.3. Programma Innen

Doelstelling

Zorg dragen voor tijdige inning van belastingschulden en afdoening van kwijtscheldingsverzoeken en beroepen.

Bestaand beleid

Uitvoering bepalingen Gemeente- en Waterschapswet, de Invorderingswet 1990, de Leidraad Invordering 2016 Belastingsamenwerking Sabewa Zeeland en de Leidraad kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelastingen.
Het streven is om informatie voor de Zeeuwse burgers duidelijker te maken. Dit wordt o.a. gerealiseerd door het digitaliseren, waardoor gegevens elektronisch worden verwerkt en informatie digitaal wordt verstrekt.

Trends en knelpunten

De digitale weg voor het betalingsverkeer en voor de kwijtschelding worden steeds belangrijker. Het proces kan hiermee nauwkeuriger en sneller worden doorlopen, waarbij de veiligheid niet uit oog mag worden verloren.

Wat willen we bereiken in 2023-2026

- Een doorlooptijd van het invorderingsproces van maximaal 1 jaar;
- Een digitale website waarmee de burger via een persoonlijke pagina eenvoudig gegevens kan raadplegen, wijzigen of door kan geven aan Sabewa Zeeland;
- Juiste, duidelijke en tijdige service naar de burgers.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023

- Klantvriendelijke en heldere communicatie richting de burger zoveel mogelijk via de Front Office medewerkers en via de website;
- Verdere digitalisering en aanscherping van de processen inzake inning, invordering en kwijtschelding;
- Duidelijke procesbeschrijvingen waarin staat beschreven welke invorderingsstappen in welke situatie kunnen worden genomen, afgestemd op de situatie van de burger.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023-2026

De focus ligt op een goede doorlooptijd van het invorderingsproces en het herinrichten van het invorderingsproces om zo tijdig de juiste stappen te ondernemen. Heldere communicatie naar de burger stellen we hierin voorop.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 1.173.834	€ 1.234.907	€ 1.233.278	€ 1.233.278	€ 1.233.278	€ 1.233.278
Baten	€ 1.057.474	€ 51.560	€ 56.392	€ 56.392	€ 56.392	€ 56.392
Saldo van baten en lasten	€ -116.361	€ -1.183.347	€ -1.176.886	€ -1.176.886	€ -1.176.886	€ -1.176.886
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -			
Onttrekking aan reserves	€ -	€ 19.418	€ -			
Gerealiseerd resultaat	€ -116.361	€ -1.163.929	€ -1.176.886	€ -1.176.886	€ -1.176.886	€ -1.176.886

Specificatie taakvelden 2023

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.61 OZB Woningen	€ 123.057	€ 1.027	€ -122.030
0.62 OZB niet woningen	€ 32.330	€ 270	€ -32.060
0.64 Belastingen overig	€ 770.396	€ 51.382	€ -719.013
2.3 Recreatieve Havens	€ 408	€ -	€ -408
2.4 Economische Havens	€ 150	€ -	€ -150
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 185	€ -	€ -185
3.4 Economische promotie	€ 4.981	€ -	€ -4.981
7.2 Riolering	€ 178.868	€ 2.090	€ -176.778
7.3 Afval	€ 122.903	€ 1.623	€ -121.280
0.11 Mutatie reserves	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 1.233.278	€ 56.392	€ -1.176.886

.

2.4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen en overhead

Doelstelling

Onder de programma's zijn alleen de inkomsten en uitgaven opgenomen die daarmee een direct verband hebben. Aangezien Sabewa Zeeland, als uitvoeringsorganisatie voor de WOZ en het heffen en invorderen van belastingen een afwijkende programma indeling heeft, is er voor gekozen de deelnemersbijdragen, evenals voorgaande jaren, op dit onderdeel te begroten en te verantwoorden. Daarnaast worden hier eventuele andere algemene kosten en opbrengsten begroot die niet bij de programma's zijn opgenomen.

Bestaand beleid

Uitvoering geven aan de VZG-richtlijn voor de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. Voor 2023 bestaat de richtlijn uit een inflatiecorrectie van 2,7% en geen bezuiniging.

Trends en knelpunten

De inflatiecorrectie ad 2,7% is laag om een verdere kwaliteitsverbetering te kunnen realiseren en diverse kostenontwikkelingen te kunnen opvangen binnen de richtlijnen van de VZG.

Wat willen we bereiken

Het binnen de kaders van het gestelde kwaliteitsniveau voldoen aan de gestelde eisen ten aanzien van de kostenontwikkeling.

Wat mag het kosten

Lasten en baten

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 108.842	€ 80.000	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160
Baten	€ 5.616.288	€ 6.069.454	€ 6.233.335	€ 6.233.335	€ 6.233.335	€ 6.233.335
Saldo van baten en lasten	€ 5.507.446	€ 5.989.454	€ 6.121.175	€ 6.121.175	€ 6.121.175	€ 6.121.175
Toevoeging aan reserves	€ 122.591	€ -	€ -			
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -			
Gerealiseerd resultaat	€ 5.384.855	€ -5.989.454	€ 6.121.175	€ 6.121.175	€ 6.121.175	€ 6.121.175

Toelichting

In onderstaande tabellen zijn de algemene dekkingsmiddelen opgenomen. Voor de Overhead wordt verwezen naar hoofdstuk 2.5.

Lasten: Betreft de niet verrekenbare BTW die ten laste van het waterschap komt.
Baten: betreft de deelnemersbijdrage. Zie hiervoor de hoofdstukken 4.6 Uitgangspunten en 4.7 Financiële positie.

Onvoorzien

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -			
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -			
Gerealiseerd resultaat	€ -	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000

Betreft de raming voor onvoorziene uitgaven.

Vennootschapsbelasting

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten						
Toevoeging aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

De taken die Sabewa Zeeland verricht zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Specificatie taakvelden 2023 Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead		€ 1.121.222	€ 1.121.222
0.61 OZB Woningen	€ -	€ 2.317.183	€ 2.317.183
0.62 OZB niet woningen	€ -	€ 349.148	€ 349.148
0.64 Belastingen overig	€ -	€ 1.634.625	€ 1.634.625
0.8 Overige baten en lasten	€ 112.160	€ 122.160	€ 10.000
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
0.11 Mutaties reserves		€ -	€ -
0.11 Saldo van de rekening baten en lasten			
2.3 Recreatieve Havens		€ 875	€ 875
2.4 Economische Havens		€ 322	€ 322
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen		€ 400	€ 400
3.4 Economische promotie		€ 44.858	€ 44.858
7.2 Riolering		€ 380.963	€ 380.963
7.3 Afval		€ 261.578	€ 261.578
Totaal	€ 112.160	€ 6.233.333	€ 6.121.173

2.5. Overzicht overhead

Overzicht overhead

Middels een voorgeschreven programmaplan worden, in een apart overzicht, de kosten van overhead weergegeven. In de programma's zelf zijn de kosten opgenomen die direct betrekking hebben op het primaire proces. De definitie voor Overhead van Vensters voor bedrijfsvoering is gehanteerd als uitgangspunt. Deze luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Overhead bestaat in ieder geval uit:

1. Leidinggevende primair proces.
2. Financiën, toezicht en controle eigen organisatie.
3. P&O / HRM
4. Inkoop.
5. In- en externe communicatie.
6. Juridische zaken m.u.v. behandeling bezwaar- en beroepsschriften en juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening)
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
8. Informatievoorziening en automatisering (exclusief hetgeen functioneel is ten behoeve van het primaire proces).
9. Facilitaire zaken en huisvesting.
10. Documentaire informatievoorziening.
10. Managementondersteuning primair proces.

Bovenstaande indeling kan teruggebracht worden tot de volgende uitgangspunten als men naar de gehele organisatie kijkt.

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijv. salarisadministratie).
- Sturende taken vervult door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Overzicht

Lasten en baten

	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 1.088.747	€ 1.013.942	€ 1.121.221	€ 1.121.222	€ 1.121.222	€ 1.121.222
Baten	€ -	€ 9.912	€ -0	€ -	€ -	€ -
Saldo van baten en lasten	€ -1.088.747	€ -1.004.030	€ -1.121.222	€ -1.121.222	€ -1.121.222	€ -1.121.222
Toevoeging aan reserves		€ -				
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -				
Gerealiseerd resultaat	€ -1.088.747	€ -1.004.030	€ -1.121.222	€ -1.121.222	€ -1.121.222	€ -1.121.222

Toelichting

De stijging ten opzichte van de begroting 2022 wordt veroorzaakt door een verschuiving van de loonkosten. De loonkosten van Directie en Ondersteuning zijn voor de begroting 2023 volledig aan overhead toegerekend.

In de onderstaande tabel is de specificatie van de overhead weergegeven:

Omschrijving	**begroting 2023**
Bruto loon	€ 608.404
DVO personeelszaken	€ 45.000
DVO financiën	€ 20.714
Accountantskosten	€ 37.066
Personeel van derden (algemeen)	€ 31.450
Aandeel automatisering	€ 191.293
Huur gebouw	€ 63.756
DVO facilitaire zaken	€ 123.539
Overige baten	€ 0
Totaal Overhead	€ 1.121.222

De overhead wordt apart opgenomen in de begroting en jaarrekening conform de BBV-Richtlijnen.

3. Paragrafen

3.1. Algemeen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het ook voor de gemeenschappelijke regeling Sabewa Zeeland verplicht, voor zover van toepassing, de paragrafen op te stellen. De paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor deze gemeenschappelijke regeling.

3.2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a) De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
b) Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

In de weerstandscapaciteit worden alleen die middelen opgenomen die in een begrotingsjaar en de daarop volgende begrotingsjaren vrij aanwendbaar zijn zonder dat dit effect heeft op de gewenste kernactiviteit van de organisatie. Sabewa Zeeland heeft geen vrij aanwendbare middelen en derhalve geen weerstandscapaciteit. De algemene reserve, gevormd uit het batig slot van de jaarrekening 2015, is bestemd voor incidentele kosten Ingevolge wetgeving (BTW) en regelgeving (Vereniging Zeeuwse Gemeenten) is dit slechts beperkt toegestaan.

Risico's

De voor het weerstandsvermogen relevante risico's zijn die risico's waarvoor geen maatregelen (bijvoorbeeld verzekering of voorziening) zijn getroffen en die van materiële betekenis zijn in relatie met de financiële positie. Een risico van materiële betekenis en welke Sabewa Zeeland zelf slechts beperkt kan beïnvloeden, zijn de proceskosten voor de no-cure-no-pay-bureaus met betrekking tot de bezwaarschriften.

Coronavirus

Alle processen en werkzaamheden zijn dusdanig ingericht of aangepast dat de medewerkers op afstand kunnen werken. Voor Sabewa Zeeland zien we geen belemmering in de continuïteit van de werkprocessen door COVID-19.

Risicomanagement

Maatregelen worden getroffen om de risico's zo beperkt mogelijk te houden. Eén van die maatregelen is te komen tot het verbeteren van de processen. Zo worden alle processen in beeld gebracht en beschreven, en vinden er controles plaats die worden vastgelegd. Tevens is er een intern frauderisico-analyse vastgesteld.

Kengetallen
Voor het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen. Het gaat om de kengetallen voor netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, belastingcapaciteit en grondexploitatie. De kengetallen van de belastingcapaciteit en grondexploitatie zijn niet van toepassing voor Sabewa Zeeland. De kengetallen moeten inzicht geven in de financiële positie van Sabewa Zeeland en de mogelijkheid bieden tot vergelijking met anderen.

Kengetallen begroting 2023						
Kengetal	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto Schuldquote	0,86%	0%	0%	0%	0%	0%
Netto schuldquote gecorigeerd voor alle verstrekte leningen	0,86%	0%	0%	0%	0%	0%
Solvabiliteitsratio	-0,59%	0%	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	-2,22%	0%	0%	0%	0%	0%

Kengetal: Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Sabewa Zeeland ten opzichte van de eigen middelen. Geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie.

Kengetal: Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op deze wijze wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat het betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Kengetal: Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Bij dit kengetal moet wel de kanttekening gemaakt worden dat gemeenschappelijke regelingen beperkt zijn in het vormen van (permanente) reserves.

Kengetal: Structurele exploitatie ruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte men heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. De structurele exploitatie ruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

3.3. Paragraaf financiering

Belastingrekening
Binnen Sabewa Zeeland is vanaf 2014 sprake van één belastingrekening voor de deelnemende organisaties.

Rekening-courant
Sabewa Zeeland heeft een rekening courantovereenkomst bij de BNG tot maximaal de toegestane kasgeldlimiet, zijnde 8,2% van het begrotingstotaal (kasgeldlimiet 2021 € 466.009,-)

Financieringsportefeuille
Sabewa Zeeland heeft geen leningenportefeuille. Voor 2023 en volgende jaren is het ook niet noodzakelijk leningen met een looptijd van 1 jaar of langer af te sluiten.

3.4. Paragraaf bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering
De bedrijfsvoering wordt gekenmerkt door een efficiënte inrichting van de organisatie. De organisatie is gericht op uitvoering van de programma's Waarderen, Heffen en Innen. Het uit te voeren beleid wordt door de deelnemende organisaties opgesteld.

De efficiënte inrichting komt onder andere tot uitdrukking in het organogram van de organisatie. Kenmerkend is de platte organisatie van de gemeenschappelijke regeling. De directeur, de teammanagers, de adviseurs en ondersteuning, en de medewerkers uit de teams Specialisten en Gegevensbeheer vormen de gehele organisatie. Daarbij zijn slechts 3 hiërarchische lagen.
De programma's Waarderen, Heffen en Innen worden op een zo doelmatig mogelijke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale informatievoorziening.

Het adequaat besturen en managen van een organisatie vraagt om een goede planning en control. Hieronder wordt verstaan het gehele besturings- en managementinstrumentarium waarmee binnen een organisatie zowel de planningsfunctie als de controlefunctie optimaal kan worden uitgevoerd.

Formatie
De toegestane vaste formatie bedraagt 47,66 fte.

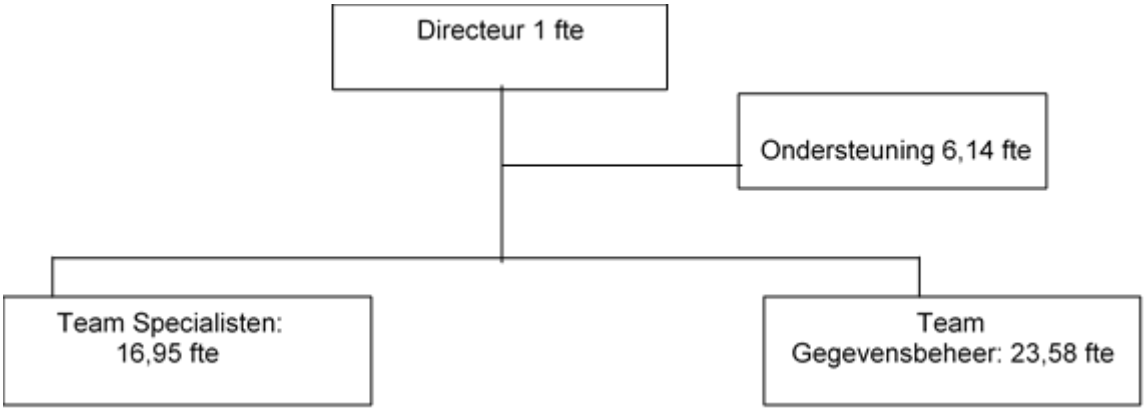

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim
Voor de arbeidsomstandigheden is aansluiting gezocht bij de door de gemeente Terneuzen ingehuurde arbodienst. Voor de registratie en begeleiding van het ziekteverzuim wordt aangesloten bij de dienstverlening van de gemeente Terneuzen.

Afname diensten: personeelsadministratie, financiële administratie
De personeels- en salarisadministratie wordt uitgevoerd door de gemeente Terneuzen. De financiële administratie wordt voor de debiteuren- en crediteurenadministratie uitgevoerd door het waterschap middels de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst.

Planning en Control
Het Treasurystatuut en de Financiële verordening en Controleverordening op grond van resp. artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn door het bestuur vastgesteld. Er is een dienstverleningsovereenkomst met de deelnemers waarin afspraken zijn gemaakt over de planning en control.

Huisvesting en kantoorautomatisering
De gemeenschappelijke regeling is gehuisvest in het waterschapskantoor te Terneuzen. Facilitaire ondersteuning en ondersteuning op het gebied van (kantoor)automatisering vindt plaats door het waterschap.

Bedrijfshulpverlening
Aangesloten wordt bij de in het kantoor Terneuzen van het waterschap aanwezige bhv-dienst.

4. Financiële begroting

4.1. Overzicht van baten en lasten

	Jaarrekening 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
(bedragen * € 1,000,-)	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma waarderen	€ 2.582	€ -	€ -2.582	€ 2.392	€ -	€ -2.392	€ 2.335	€ -	€ -2.335
Programma heffen	€ 1.361	€ -	€ -1.361	€ 1.494	€ -	€ -1.494	€ 1.478	€ -	€ -1.478
Prigramma innen	€ 1.174	€ 1.057	€ -116	€ 1.235	€ 52	€ -1.183	€ 1.233	€ 56	€ -1.177
Algemene dekkingsmiddelen	€ 109	€ 5.616	€ 5.507	€ 80	€ 6.069	€ 5.989	€ 112	€ 6.233	€ 6.121
Overhead	€ 1.089	€ -	€ -1.089	€ 1.014	€ 10	€ -1.004	€ 1.121	€ -0	€ -1.121
Vennootschapsbelasting			€ -		€ -	€ -		€ -	€ -
Onvoorzien			€ -	€ 10	€ -	€ -10	€ 10	€ -	€ -10
Saldo baten en lasten	€ 6.314	€ 6.674	€ 359	€ 6.225	€ 6.131	€ -94	€ 6.290	€ 6.290	€ 0
Mutaties reserves per programma			€ -						
Programma waarderen			€ -		€ 49	€ 49		€ -	€ -
Programma heffen			€ -	€ -	€ 25	€ 25	€ -	€ -	€ -
Programma innen			€ -		€ 19	€ 19		€ -	€ -
Algemene dekkingsmiddelen	€ 123		€ -123	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 123	€ -	€ -123	€ -	€ 94	€ 94	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 6.437	€ 6.674	€ 237	€ 6.225	€ 6.225	€ -0	€ 6.290	€ 6.290	€ 0

Het overzicht van baten en lasten bevat alle lasten en baten zoals in het programmaplan opgenomen. Door het vaststellen van de begroting autoriseert het algemeen bestuur deze begrotingsbedragen.

4.2. Overzicht van incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden verstaan baten en lasten die zich niet langer dan drie jaar voordoen. In de begroting 2023 zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen.

4.3. Uitgangspunten begroting 2023-2026

Bij het opstellen van de begroting zijn de volgende uitgangspunten ten aanzien van de lasten gehanteerd.

<u>Algemeen</u>
In voorliggende begroting en meerjarenraming is uitgegaan van constante prijzen.

<u>Personeelslasten</u>
Voor de personeelslasten is rekening gehouden met de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties 1-1-2021 tot 1-1-2023.
Voor studie en cursussen wordt structureel 1,5% van de loonsom geraamd..

In onderstaande tabellen A tot en met C worden diverse posten weergeven welke van invloed zijn op de begroting / meerjarenraming 2023-2026 in relatie tot het voldoen aan de VZG-richtlijn voor 2023.

Structurele kosten en opbrengsten uit de jaarrekening 2021 die doorwerken naar 2023:

A	Structurele doorwerking jaarrekening 2021	
	Automatiseringskosten als gevolg	
	van prijsstijgigen en ontwikkelingen	€ 90.000
	Kosten drukwerk, aanslagen e.d.	€ 38.000
	Proceskostenvergoedingen	€ 28.000
	WOZ-bezwaarschriften	
	Digitale communicatiemiddelen	€ 12.000
	Totaal	**€ 168.000**

Nieuwe structurele ontwikkelingen in 2023:

B	Nieuwe ontwikkelingen 2023	
	Veronderstelling geen kosten voor controle	
	hondenbelasting meer noodzakelijk	-€ 16.000
	Lagere kosten controles	-€ 10.000
	Minder huur kantoor ruimte	-€ 50.000
	Totaal	**-€ 76.000**

Nieuwe opdrachten van deelnemers

C	Nieuwe opdrachten van deelnemers	
	Geen	€ 0
	Totaal	**€ 0**

Voor 2023 zijn geen nieuwe werkzaamheden opgenomen voor deelnemers.

Overige uitgangspunten

Automatisering

Voor automatisering wordt, naast een bedrag voor huur/leasing telefoonapparatuur en overige telefoon- en internetkosten een bedrag geraamd van € 840.539 (inclusief nieuwe ontwikkelingen) voor huur / leasing van belasting- en waardering-applicaties. Na de keuze voor een nieuw belastingpakket vanaf 2023 is het doel om op hetzelfde kostenniveau te blijven.
Voor de dienstverlening ICT vanuit het waterschap wordt een bedrag geraamd van € 174.557,-.

Diverse kosten interne dienstverlening

- dvo personeelszaken: € 45.000,-
- dvo financiën: € 20.714,-
- dvo facilitaire zaken: € 123.539,-
- huur kantoor: € 63.756,-

Voor de kosten van de dienstverleningsovereenkomsten met het waterschap is uitgegaan van de werkelijke kosten voor het jaar 2021.
De huur voor het kantoor is met € 50.000,- naar beneden bijgesteld te opzichte van de begroting 2022 omdat er vanuit gegaan wordt dat er vanwege het hybride werken minder kantoorruimte gehuurd hoeft te worden.

Dienstverlening personeelszaken door gemeente Terneuzen
De dienstverlening bestaat uit het voeren van de personeels- en salarisadministratie voor Sabewa Zeeland, werkzaamheden t.b.v. medezeggenschap, advisering met betrekking tot arbo e.d., beleidsontwikkeling en advies/consulent werkzaamheden.

Dienstverlening financiën door het waterschap Scheldestromen

De dienstverlening op het gebied van financiën bestaat uit het uitvoeren van de financiële administratie.

Dienstverlening facilitaire zaken door het waterschap Scheldestromen
Een belangrijk deel van de posten die onder facilitaire zaken vallen, zijn begrepen in de af te sluiten dienstverleningsovereenkomst van waterschap Scheldestromen met Sabewa Zeeland, zoals onder andere, verbruik van water en energie, gebruik archiefruimte, beveiliging etc.
Huur overige vergaderruimtes met eventuele catering wordt apart in rekening gebracht.

In de begroting 2022 was een incidente uitgave van € 75.000,- opgenomen voor het aanbestedingstraject ICT. In de begroting 2023 is hiervoor geen bedrag opgenomen.

4.4. Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves begroot.

4.5. EMU-saldo

De raming en monitoring van het EMU-saldo van decentrale overheden vindt plaats op basis van de EMU-enquête, Informatie voor Derden (Iv3) en ramingen van het CPB. De EMU-enquête worden door de decentrale overheden zelf ingevuld en aangeleverd bij het CBS. Het doel hiervan is vooruit te kijken op basis van begrotingscijfers. De Iv3-gegevens gaan over realisatiecijfers op kwartaal- en jaarbasis. Afwijkend van artikel 71 van het BBV hoeven begrotingscijfers van gemeenschappelijke regelingen niet aan het CBS verstrekt te worden. Op kwartaal- en jaarbasis verwacht het CBS een zogenaamde verdelingsmatrix en een balansstanden overzicht. Om de administratieve lastendruk bij gemeenschappelijke regelingen te beperken maakt het CBS bij het verzamelen van de kwartaalgegevens gebruik van een steekproef. Deze steekproef is gekozen op basis van een aantal criteria. Voornaamste hiervan is de omvang van de financiële stromen. Bij een omvang van meer dan 20 miljoen euro wordt de GR opgenomen in de CBS-steekproef. Artikel 19 van het BBV schrijft echter voor dat de toelichting op het overzicht van baten en lasten tevens de berekening van het EMU-saldo bevat.

Berekening EMU-saldo:

	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1	exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17C)	-	-	-
2	afschrijvingen tlv de exploitatie	-	-	-
3	Bruto dotaties aan voorzieningen	-	-	-
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden verantwoord	-	-	-
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al mindering gebracht zijn bij post 4	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw -, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	-	-	-
8	Baten bouw grondexploitatie (voor zover niet op de exploitatie verantwoord)	-	-	-
9	Lasten op de balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-	-	-
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks tlv de reserves (incl. fondsen ed) worden gebracht en die niet nog vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
b	Zo ja w at is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	-	-	-

4.6. De uiteenzetting van de financiële positie

Voor het samenstellen van deze begroting hebben gediend de in hoofdstuk 4.3 opgenomen uitgangspunten. Als kader is de VZG-richtlijn voor de begroting 2023 toegepast. Deze richtlijn staat een inflatiecorrectie toe van 2,7 % en er is geen bezuinigingsmaatregel opgenomen. Toepassing van deze richtlijn zou leiden tot een toegestane verhoging van € 163.875.

Toepassing VZG-richtlijn t.b.v. begroting 2022	
Saldo baten en lasten ex deelnemersbijdrage begroting 2022	6.163.110
Onttrekking algemene reserves begroting 2022	93.650
	6.069.460
VZG-richtlijn 2023 2,7%	163.875
Maximaal begroting 2023	6.233.335

Zoals eerder vermeld is voor de personeelslasten rekening gehouden met de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties 1-1-2021 tot 1-1-2023. Deze voorziet in een stijging van de salarissen per 1 december 2021 met 1,5% en per 1 april 2022 met 2,4%. Ook de door enkele grote leveranciers toegepaste prijsindexaties zullen boven de VZG-richtlijn van 2,7% liggen. Één en ander leidt er toe dat er gerichte keuzes gemaakt zijn om binnen de VZG-richtlijn te blijven. Er is geen extra budget vrijgemaakt voor ontwikkeling van het personeel, voor inhuur ten behoeve van kwaliteitsverbetering Waarderen en voor inhuur ten behoeve van de afhandeling van bezwaarschriften.

Investering
Er zijn geen investeringen geraamd.

Financiering
Doordat geen investeringen geraamd zijn, is het niet noodzakelijk vaste financieringsmiddelen aan te trekken.

Reserves
In 2022 is de algemene reserve ad € 93.650,- aangewend ter dekking van de incidentele uitgaven voor de ICT-aanbesteding en de kwaliteitsverbetering van het oordeel van de Waarderingskamer. Voor volgende jaren is geen inzet van reservemiddelen geraamd.

Voorzieningen
Sabewa Zeeland heeft geen voorzieningen en in deze begroting worden ook geen voorzieningen gevormd.

Geraamd verloop reserves en voorzieningen

	Prognose 1-1-2023 €	Beoogde toevoeging €	Beoogde onttrekking €	Prognose 31-12-2023 €
Reserves:				
Algemene reserve				0

Geprognosticeerde balans
Op grond van de nieuwe begrotingsvoorschriften dient, in verband met de beheersing van het EMU-saldo, in de begroting een meerjarige geprognosticeerde balans te worden opgenomen. De opgenomen cijfers dienen tevens als input voor de in paragraaf 3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen kengetallen.

Balans (bedragen x € 1.000,-)	1-1-2022	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste activa						
Materieel (overig)	€ 20	€ 20	€ 20	€ 20	€ 20	€ 20
Financieel	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ 20**	**€ 20**	**€ 20**	**€ 20**	**€ 20**	**€ 20**
Vlottende activa						
Uitzettingen	**€ 7.303**	**€ 7.303**	**€ 7.303**	**€ 7.303**	**€ 7.303**	**€ 7.303**
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.662	€ 1.662	€ 1.662	€ 1.662	€ 1.662	€ 1.662
uitzettingen in Rijksschatkist	€ 5.091	€ 5.091	€ 5.091	€ 5.091	€ 5.091	€ 5.091
Overige vorderingen	€ 550	€ 550	€ 550	€ 550	€ 550	€ 550
Liquide middelen	**€ 1.382**	**€ 1.289**	**€ 1.289**	**€ 1.289**	**€ 1.289**	**€ 1.289**
Kas- en banksaldi	€ 1.382	€ 1.289	€ 1.289	€ 1.289	€ 1.289	€ 1.289
Overlopende activa	**€ 189**	**€ 189**	**€ 189**	**€ 189**	**€ 189**	**€ 189**
Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	€ 189	€ 189	€ 189	€ 189	€ 189	€ 189
Totaal	**€ 8.874**	**€ 8.781**	**€ 8.781**	**€ 8.781**	**€ 8.781**	**€ 8.781**
Totaal activa	**€ 8.894**	**€ 8.801**	**€ 8.801**	**€ 8.801**	**€ 8.801**	**€ 8.801**

Balans (bedragen x € 1.000,-)	1-1-2022	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Vaste passiva						
Eigen vermogen	**€ 330**	**€ 237**	**€ 237**	**€ 237**	**€ 237**	**€ 237**
Voorzieningen	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -
Vaste schulden	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ 330**	**€ 237**	**€ 237**	**€ 237**	**€ 237**	**€ 237**
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden	**€ 428**	**€ 428**	**€ 428**	**€ 428**	**€ 428**	**€ 428**
Kasgeldleningen	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -
Banksaldi	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -
Overige schulden	€ 428	€ 428	€ 428	€ 428	€ 428	€ 428
Overlopende passiva	**€ 8.136**	**€ 8.136**	**€ 8.136**	**€ 8.136**	**€ 8.136**	**€ 8.136**
Overige nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	€ 8.136	€ 8.136	€ 8.136	€ 8.136	€ 8.136	€ 8.136
Totaal	**€ 8.564**	**€ 8.564**	**€ 8.564**	**€ 8.564**	**€ 8.564**	**€ 8.564**
Totaal Passiva	**€ 8.894**	**€ 8.801**	**€ 8.801**	**€ 8.801**	**€ 8.801**	**€ 8.801**

4.7. Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Op grond van het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient vanaf 2018 een overzicht gegeven te worden van de geraamde baten en lasten per taakveld. Hieronder wordt dit overzicht weergegeven.

Specificatie taakvelden 2023

Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	€ 1.121.222	€ 1.121.222	€ -
0.61 OZB Woningen	€ 2.318.210	€ 2.318.210	€ -
0.62 OZB niet woningen	€ 349.418	€ 349.418	€ -
0.64 Belastingen overig	€ 1.686.007	€ 1.686.007	€ -
0.8 Overige baten en lasten	€ 112.160	€ 112.160	€ -
0.9 Vennootschapsbelasting			€ -
0.11 Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11 Saldo van de rekening baten en lasten			€ -
2.3 Recreatieve Havens	€ 875	€ 875	€ -
2.4 Economische Havens	€ 322	€ 322	€ -
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	€ 400	€ 400	€ -
3.4 Economische promotie	€ 44.858	€ 44.858	€ -
7.2 Riolering	€ 383.053	€ 383.053	€ -
7.3 Afval	€ 263.203	€ 263.201	€ -
Totaal	€ 6.279.725	€ 6.279.725	€ -

5. Overzicht bijdragen deelnemende organisaties

Door de deelnemers worden de kosten van de gemeenschappelijke regeling voldaan op basis van drie grondslagen, te weten het aantal WOZ objecten voor de kosten gemaakt voor het programma Waarderen, het aantal aanslagregels voor de kosten gemaakt voor het programma Heffen en Innen. Specifieke kosten voor een deelnemer worden rechtstreeks toegerekend.

Programma Waarderen

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 2.391.631	€ 2.334.847	€ 2.334.847	€ 2.334.847	€ 2.334.847
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Aandeel overhead	€ 409.243	€ 457.010	€ 457.010	€ 457.010	€ 457.010
Aandeel onvoorzien	€ 4.427	€ 4.427	€ 4.427	€ 4.427	€ 4.427
Onttrekking aan reserves	€ -49.220	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 2.756.081	€ 2.796.284	€ 2.796.284	€ 2.796.284	€ 2.796.284

De kosten van het programma Waarderen worden verdeeld over de gemeentelijke deelnemers op basis van het aantal WOZ-objecten per 1-1-2022.

Bijdrage deelnemers	aantal objecten	2022	**2023**	2024	2025	2026
Borsele	12.183	€ 250.502	€ 248.881	€ 248.881	€ 248.881	€ 248.881
Goes	22.778	€ 454.475	€ 465.322	€ 465.322	€ 465.322	€ 465.322
Hulst	15.519	€ 313.113	€ 317.031	€ 317.031	€ 317.031	€ 317.031
Kapelle	6.683	€ 133.342	€ 136.524	€ 136.524	€ 136.524	€ 136.524
Reimerswaal	11.111	€ 221.691	€ 226.982	€ 226.982	€ 226.982	€ 226.982
Sluis	22.193	€ 451.582	€ 453.371	€ 453.371	€ 453.371	€ 453.371
Terneuzen	32.324	€ 650.248	€ 660.333	€ 660.333	€ 660.333	€ 660.333
Tholen	14.090	€ 281.129	€ 287.839	€ 287.839	€ 287.839	€ 287.839
waterschap	0	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal	136.881	€ 2.756.081	€ 2.796.284	€ 2.796.284	€ 2.796.284	€ 2.796.284

Programma Heffen

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2022	2023	2024	2025	2026
Lasten	€ 1.494.099	€ 1.478.220	€ 1.478.220	€ 1.478.220	€ 1.478.220
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Aandeel overhead	€ 334.844	€ 373.927	€ 373.927	€ 373.927	€ 373.927
Aandeel onvoorzien	€ 3.037	€ 3.037	€ 3.037	€ 3.037	€ 3.037
Onttrekking aan reserves	€ -25.013	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 1.806.967	€ 1.855.184	€ 1.855.184	€ 1.855.184	€ 1.855.184

De controlekosten voor diverse heffingen worden eerst toegerekend aan die deelnemers waarvoor ze verricht worden (€ 48.019,-), daarna wordt het restant verdeeld over de deelnemers op basis van het aantal aanslagregels.

Bijdrage deelnemers	aanslagregels	2022	**2023**	2024	2025	2026
Borsele	58.088	€ 85.777	€ 88.242	€ 88.242	€ 88.242	€ 88.242
Goes	103.641	€ 154.572	€ 160.631	€ 160.631	€ 160.631	€ 160.631
Hulst	48.757	€ 73.356	€ 75.222	€ 75.222	€ 75.222	€ 75.222
Kapelle	25.821	€ 36.584	€ 37.740	€ 37.740	€ 37.740	€ 37.740
Reimerswaal	42.337	€ 61.784	€ 62.768	€ 62.768	€ 62.768	€ 62.768
Sluis	63.960	€ 131.332	€ 132.543	€ 132.543	€ 132.543	€ 132.543
Terneuzen	97.527	€ 141.432	€ 144.765	€ 144.765	€ 144.765	€ 144.765
Tholen	52.765	€ 78.402	€ 80.462	€ 80.462	€ 80.462	€ 80.462
Totaal gemeenten	492.896	€ 763.238	€ 782.372	€ 782.372	€ 782.372	€ 782.372
waterschap	734.005	€ 1.043.729	€ 1.072.812	€ 1.072.812	€ 1.072.812	€ 1.072.812
Totaal	1.226.901	€ 1.806.967	€ 1.855.184	€ 1.855.184	€ 1.855.184	€ 1.855.184

Programma Innen

	Begroting	**Begroting**	**Meerjarenraming**		
	2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Lasten	€ 1.234.907	€ 1.233.278	€ 1.233.278	€ 1.233.278	€ 1.233.278
Baten	€ -51.560	€ -56.392	€ -56.392	€ -56.392	€ -56.392
Aandeel overhead	€ 259.943	€ 290.284	€ 290.284	€ 290.284	€ 290.284
Aandeel onvoorzien	€ 2.536	€ 2.536	€ 2.536	€ 2.536	€ 2.536
Onttrekking aan reserves	€ -19.418	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 1.426.408	€ 1.469.707	€ 1.469.707	€ 1.469.707	€ 1.469.707

De baten en lasten worden verdeeld op basis van het aantal aanslagregels.

Bijdrage deelnemers	aanslagregels	2022	**2023**	2024	2025	2026
Borsele	58.088	€ 67.385	€ 69.584	€ 69.584	€ 69.584	€ 69.584
Goes	103.641	€ 118.871	€ 124.152	€ 124.152	€ 124.152	€ 124.152
Hulst	48.757	€ 56.726	€ 58.406	€ 58.406	€ 58.406	€ 58.406
Kapelle	25.821	€ 29.904	€ 30.931	€ 30.931	€ 30.931	€ 30.931
Reimerswaal	42.337	€ 49.777	€ 50.716	€ 50.716	€ 50.716	€ 50.716
Sluis	63.960	€ 75.425	€ 76.618	€ 76.618	€ 76.618	€ 76.618
Terneuzen	97.527	€ 113.794	€ 116.828	€ 116.828	€ 116.828	€ 116.828
Tholen	52.765	€ 61.356	€ 63.207	€ 63.207	€ 63.207	€ 63.207
Totaal gemeenten	492.896	€ 573.240	€ 590.441	€ 590.441	€ 590.441	€ 590.441
Waterschap	734.005	€ 853.168	€ 879.266	€ 879.266	€ 879.266	€ 879.266
Totaal	1.226.901	€ 1.426.408	€ 1.469.707	€ 1.469.707	€ 1.469.707	€ 1.469.707

Algemene dekkingsmiddelen

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2022	€ 2.023	2024	2025	2026
Lasten	€ 80.000	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160
Baten					
Aandeel overhead					
Aandeel onvoorzien					
Onttrekking aan reserves					
Gerealiseerd resultaat	€ 1.426.408	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160

De niet verrekenbare BTW wordt rechtstreeks aan het waterschap toegerekend. De overige lasten naar rato van het aantal aanslagregels.

Bijdrage deelnemers	aanslagregels	2022	2023	2023	2024	2025
Borsele				€ -	€ -	€ -
Goes				€ -	€ -	€ -
Hulst				€ -	€ -	€ -
Kapelle				€ -	€ -	€ -
Reimerswaal				€ -	€ -	€ -
Sluis				€ -	€ -	€ -
Terneuzen				€ -	€ -	€ -
Tholen				€ -	€ -	€ -
Totaal gemeenten	0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Waterschap		€ 80.000	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160
Totaal	0	€ 80.000	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160	€ 112.160

Totale bijdrage per deelnemer

Bijdrage deelnemers		2022	**2023**	2024	2025	2026
Borsele		€ 403.664	€ 406.707	€ 406.707	€ 406.707	€ 406.707
Goes		€ 727.919	€ 750.105	€ 750.105	€ 750.105	€ 750.105
Hulst		€ 443.195	€ 450.660	€ 450.660	€ 450.660	€ 450.660
Kapelle		€ 199.830	€ 205.195	€ 205.195	€ 205.195	€ 205.195
Reimerswaal		€ 333.252	€ 340.465	€ 340.465	€ 340.465	€ 340.465
Sluis		€ 658.339	€ 662.532	€ 662.532	€ 662.532	€ 662.532
Terneuzen		€ 905.474	€ 921.926	€ 921.926	€ 921.926	€ 921.926
Tholen		€ 420.887	€ 431.508	€ 431.508	€ 431.508	€ 431.508
Totaal gemeenten		€ 4.092.559	€ 4.169.097	€ 4.169.097	€ 4.169.097	€ 4.169.097
waterschap		€ 1.976.897	€ 2.064.238	€ 2.064.238	€ 2.064.238	€ 2.064.238
Totaal		€ 6.069.457	€ 6.233.335	€ 6.233.335	€ 6.233.335	€ 6.233.335

6. Besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Sabewa Zeeland

Gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 7 april 2022

Gelet op de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling

B E S L U I T:

1. De programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur in zijn vergadering van 17 juni 2022

Hoogachtend,

J.H. Herselman, voorzitter	drs. T.L.C. van de Wijnckel, directeur